

забравена е била и въ историята. Въ историята на първъ планъ стоятъ биографията и нравственната философия. Всичката колосална знаменитостъ на Маколея и всичкитъ успѣхи на безчисленнитъ му подражатели сж основани на рисуване исторически портрети и на тържественни произнасяния оправдателни и обвинителни присъди. Тѣзи портрети и присъди бъркатъ на читателя да дойде до обмислюването на настоящето назначение на историята и слѣдователно, положително врѣдътъ на успѣхитъ на разумното и плодотворното историческо изучаване. Нравственната философия, сжщо тѣй ся малко отъноси къмъ историята, както напиримъръ, къмъ органическата химия или къмъ сравнителната анатомия. А що са касае до биографията, то тя трѣбва да заема твърдъ скромно мѣсто въ историята. Частния животъ е само тогава интересенъ за историкътъ, когато той изражава въ себѣ-си особеноститъ на онзи колективенъ животъ на маситъ, който съставлява единственъ предметъ, вѣлно достоенъ за историческо изучаване.

Като ся готова да говора съ читателитъ за онзи превратъ, който въ края на миналото столѣтие, съборилъ всичкитъ средневѣковни учреждения въ Франция, то азъ счетохъ за не-безполезно да искажа изначало нѣколко общи мисли за историческото изучаване. Като ся запознае съ тѣзи мисли, читателътъ още изначало ще разбере, какъ ще вода разказътъ си. Той ще види, че нѣма да произнасямъ никакви присъди, защото всѣкаква присѣда надъ ис-